

2 TESARONIKA

Apunu Poru Tesaronika ragidai mu okamaga ewa tapu **Oka gwede nene tapu ki kabuwai**

Iyesu sumapamawa ragidai natere Tesaronika rabineya mu paunamugu ka iyapana dai tagubu da Keriso ororeya mena wirawena bauwena. Notababa yonai ki kawayawena kayawena ki pokere apunu Poru mu wade supasupatamana ki nana oka yau okapupu. Keriso ade wirawagana bauwagana marai ki tondau ko yabiri ka iyapana ropani kawayaya Mamanuga God tagararapomoto e yonai tapu ki raurupomoto manako bera apunai mosi si ka Gora Raurupiyau Apunai ki mete matarayagisi.

Oka yau rabineya ka apunu Poru Iyesu sumapamawa ragidai mu sumamaga ragiragiwagana ki nana ki yonai wagubu.

Oka debai empamana ki kabuwai

Parau 1:1-2

Apunu Poru mu mamamamaga wagubu 1:3-12

Keriso ade bauwagana ki kabuwai 2:1-17

Supasupai mena idiwana ki yonai 3:1-15

Parau siyarai 3:16-18

¹ Nu sumanuga eyaka mena Mamanuga God nene dibipiyamu ragidai natere Tesaronika rabineya idiwu. Wi ka Mamanuga God ade nu Kaiawonuga Iyesu Keriso mu nene ki pokere

nau Poru yo Sairasi yo Simosi mete kina karako oka yau wi nene tonopemei. Kaiwa kaiwa.

² Wi paeregka ki denai bita wibo wadamana ko ki ka Mamanuga God e rikapupu deni mena wi wadinibu bagi. E ade nu Kaiawonuga Iyesu Keriso mete kina karako waitanimoto da mu wi nene badii kwaetagubu ki mibai wi naigida mena kataiwagi wetawetara ade nuwabagi rabineya idiwoi.

Parau ade guriguri

³ Kowaniyoma, nu Mamanuga God bameya wi nene maramara paraupomu ki ka supasupai kawaya. Nu inako eba kwaigomu ki ka nu paerepemei mibai ka wi sumaga kawayawagau yarau ade deni deni nota kwarikwarisi kasiwarigamana ki notai wi paunagau mete kawayawagau yarau. ⁴ Wi suma mena sumaiwagamu ki pokere wi bita makari yo nuwaboya mete bananapiyamu. Ko Keriso e upi ki wi eba kamadumpu ko wi giruru maba kobaiya teteigubu ragiragi kawaya ubumu ki pokere nu sumanuga eyaka mena Mamanuga God nene dibipiyamu ragidai tawana tawana idiwu mu bamamugu iwei ki ka nu mibi mamamai wi sisiyaga mu mete tademei.

⁵ Mamanuga God e bagi supasupai mena kwaewena mibai ka wi bita yo makari bananamupu ki ka wi ewagere eba nitaisinigubu ko wi giruru maba kobaiya teteigubu ki pokere e wi eminiyoto yagisi da wi ka baganai manako e gari rabineya ki wi kaiwuri e kasiyarai pokaiya idiwoi. ⁶ Mamanuga God e supasupai mena kwaeyagisi ki pokere iyapana gwedewau karako bita wi negeyamu ki ka e aita ewa uburoto denai

bita kawaya mu tageni. ⁷ Nu Kaiawonuga Iyesu ade e aneyaiyoma kasikasiyarai ki mete kunuma were mata nonarai yadini kawomoto ki makeya ka nu yo wi ewapuru bita karako bananapemei ki e yadini tekateka. ⁸ Mara ki makeya ka iyapano gwedewau nu Kaiawonuga Iyesu e yonai bagi kawaya eba sumamupu ade Mamanuga God e eya mete eba katai-mupu ragidai ki ka e denai bita kawaya mu tageni. ⁹ Bita ki eba kewoyagisi ko mu maramara makaritogomono yamono ade Mamanuga God uburoto deni mena mu purutamini mubo mena nakatamini da nu Kaiawonuga e kasiyarai ki tanai rabineya mu eba idiwono.

¹⁰ Mara ki makeya, nu Kaiawonuga ade wirayagisi baiyagisi makeya ki ka e eya iyapanaiyoma kuduba ewapuru mena dibipomoto manako e si esida tepapomono tarataragapomono. Nu e yonai wi nidimipi ki wi deni mena sumamupu ki pokere nu yo wi ewapuru mu mete dibipamu manako nu Kaiawo-nuga inako mamamapomu. ¹¹ Ki pokere nu maramara Mamanuga God bameya wi nene gurigurigemei da wi iya badidi maba idiwana wagubu winenibu ki wi makeya makeya inako mena idiwoi manako e wi eminiyoto yagisi da wi ka baganai. Nu ade gurigurigemei da e kasiyara negeni manako wi iya bagi supasupai badidi maba idiwana waina-piyamu ki wi inako idiwoi ade wi sumaga pokaiya upi badidi maba kwaiwagamana wainapiyamu ki wi mete makeya makeya kwaiwogoi yamoi da kewoyagisi. ¹² Wi inako idiwoi ki ka Mamanuga God ade nu

Kaiawonuga Iyesu Keriso mete kina puyo deni mena negemupu ki pokaiya ka nu Kaiawonuga Iyesu e si wi pokagere kawaya-yagisi ade e pokaiya ka wi siga mete kawayayagisi.

2

Gora Raurupiyau Apunai

¹ Kowaniyoma, nu Kaiawonuga Iyesu Keriso ade wirayagisi baiyagisi nu kwananiyana da nu e mete ewapuru idiwana ki sisiyai nau karako wi nidiyani naigida mena wainapumuri; ² Iyapana dai tagamu da nu Kaiawo-nuga e ororeya mena wirawena bau-wena. Mu inako tagamu ko yona ki ka bera ki pokere wi eba tatawaiwogoi ade wi notaga eba koyogono notababa wadoi. Yona tagamu ki kerarai ka nu eba katainugu. Kataina, nu Mamanuga God e bonanai wainamipi iwagibi bo yona mo dimaigibi ki iyapana waina-mupu paere bo nu oka okamipi ki mu mubo wadumupu wira yona ki tagamu bo? ³ Nau eba kataineya, ko wi yabu yabu idiwoi da iyapana mosi eba baiyagisi wi beraniyoto wi kerapugau inako yadini. Nu Kaiawonuga ade wirawaganan bauwagana marai ki tondau ko naiya ka iyapana ropani kawaya Mamanuga God tagararapomo ade e yonai tapu ki rauru-pomoto manako gora raurupiyau bita wadana deneya kayawagau apunai ki e eya mete matarayagisi. ⁴ Gora Raurupiyau Apunai ki e uburoto gwedegwede kuduba iyapana sumapiyamu simaga tepapiyamu ki mu simaga kuduba kaupoto manako e eya si esida tepapoto. Mamanuga God e Tawai rabineya ka e

mete kaniyoto manako ika tondono, yogono ke;
'Wi Mamaga God mibai ka nau yau kena.'

⁵ Nau wi mete idiweya makeya ka nau yona
yau kuduba wi nidibuwani kewowena, ko wi
bani notaga goga-wena bo? ⁶ Wi kataigau da
gwede mosi karako Gora Raurupiyau Apunai e
yawatai bodapiyau, ko e marai baiyagisi ki ka
e eya matarayagisi. ⁷ Gora Rauru-piyau Apunai
ki e eya eba bauwagana kena ko e notai mena
karako weki gwaiya kawayawagau yarau. Ko
gwede mosi e yawatai bodapiyau ki paere-yogono
makeya, ⁸ ki ka Gora Raurupiyau Apunai ki e
eya matarayagisi. E matara-yagisi makeya ka
nu Kaiawonuga Iyesu kunuma were kaworoto
manako uburoto e umunui aurai pokaiya Gora
Raurupiyau Apunai ki puwapoto poyo ade e sinini
tanai bagi kawaya ki kasiyarai pokaiya e deni
mena giripoto da gogayagisi.

⁹ Ko naiya ka Berokoi Apunai Seitani uburoto
e eya kasiyarai kuduba Gora Raurupiyau Apunai
ki kweyoto manako kasiyara ki pokaiya ka e
uburono matakira ebo ebo kwaeyogono, ko e
notakoko matakirai kwaewagau ki kuduba ka
mibai pa mena. ¹⁰ Iyapana gwedewau yona mibai
eba nota kwari-kwarisimpu ragidai ki mu kera-
pumugu e yadini beraberatamini da mu e mena
sumapomono, ko aita ewa ka mu deni mena
gogatagisi. Mu iya wadamana yonai mibai ki
diriwai kwaetagumpena ki ka mu iyatagumpena
ko mu iya wadamana yonai ki eba wainapamana
wainamupu ki pokere mu denai berokoi inako
bananapomoto. ¹¹ Mu yona mibai kwenenumpu
ki pokere Mamanuga God mu notamaga wira-

pupu da mu yona bera ki mena sumapiyamu.
¹² Iyapana gwedewau yona mibai eba sumapo-moto ko mu mubo beramaga berokoi ki mena mamai kwaetogomono ki ka Mamanuga God mu beramaga berokoi ki empoto matarapoto manako denai bita tageni.

Ragiragi kawaya ubumana kiyonai

¹³ Kowaniyoma, nu Kaiawonuga e wi nota kwarikwarisiniyau ki pokere nu Mamanuga God bameya wi nene maramara paraupomu ki ka supasupai kawaya. E kerareya wi winenibu da wi yona mibai sumapamana manako e eya Keyai wi rabinagau upiwagana wi notaga wirapana da wi e nene bagi supasupai mena idiwana manako ki pokaiya ka wi iya waunai wadamana ki nana. ¹⁴ Nu Mamanuga God e yonai bagi kawaya wi nidimipi ki pokaiya ka e wi winenibu da wi nu Kaiawonuga Iyesu Keriso mete ewapuru e taneya idiwana ki nana. ¹⁵ Ki pokere kowani-yoma, wi nuwaga notaga eyaka mena ragiragi kawaya ubumoi manako nu yonanuga oka were okamipi bo nu umununugere iwagibi ki mena wi wadumuri doko idiwoi.

¹⁶⁻¹⁷ Nu paerenuga ki denai bita nubo wadamana ko Mamanuga God nu nota kwarikwarisinibu ki pokaiya ka e bita ki rikapupu deni mena nu wadinibu bagi. E puyo nu nene winepupu tapu ki nu notapamana ade nawanai idiwana ki notai e nu kabuwanibu ade nu maramara yabaráyabara ubumana ki nana ki kasiyarai e nu mete negebu toginiyau tondau. Nu Kaiawonuga Iyesu Keriso ade Mamanuga God mete kina karako wi waitanimoto wi nuwaga

notaga yadini papara kasiyara negeni da wi ragiragi kawaya ubumoi yona bagi mena iwogoi ade bera supasupai mena kwaiwogoi.

3

Mu apunu Poru nene guriguritagamana ki nana

¹ Kowaniyoma, nau yona siyarai yau mete suwagani wainapumuri; Nu naiya wi bamagau baigibi nu Kaiawo-nuga e yonai wi kabuwan-impi manako wi e yonai ki diriwai kwaigubu garugaru mena sumamupu ki maba karako Mamanuga God bameya nu nene guriguriwagi da nu e yonai iwogomu ki ka iyapana wi maba e yonai ki diriwai kwaetogomono manako e yonai ki garugaru mena kawayayagisi kaya-yagisi. ² Wi kataigau da iyapana dai nu badidi dimaigemei ki yonai mu eba sumapiyamu ki pokere guriguriwagi da Mamanuga God iyapana beramaga berokoi ki mu yawatamaga bodapoto da mu eba baitagisi nu girinimoto.

³ Nu Kaiawonuga badidi wagubu ki e makeya makeya kwaeyagisi. E wi eba kamadiniyoto ko e kasiyara negeni manako uburoto Berokoi Apunai e yawatai bodapoto da e eba baiyagisi wi giriniyoto. ⁴ Nu Kaiawonuga pokaiya ka nu wi nene pore eba wainapemei. Nu katainugu da nu badidi nidimipi ki wi makeya makeya kwaiwagamu ade nu mete katainugu da wi notaga eba gogayagisi ko nu iwagibi ki wi mara-mara inako mete kwaiwogoi yamoi.

5 Mamanuga God e wi waitaniyoto ade wi notaga yadini papara da e wi nota kwarik-warisiniyau ki mibai wi naigida mena kataiwagi wetawetara. Ade e wi waitaniyoto da Keriso yewe wairau giruru maba kobaiya tewena ki maba wi mete inako giruru maba ki kobaiya teteiwogoi yamoi.

Iyapana pa imagei eba idiwana ki nana

6 Kowaniyoma, nu Kaiwawonuga Iyesu Keriso e si kasiyarai pokaiya ka nu wi nidimei teyateyama yau kena; Iyapana nima Iyesu sumapiyau ko pa imagei tondau ade nu yona naiya kabuwanimpiki makeya makeya e eba kwaewagau, iyapana inako ki e diriwal wi eba kwaiwagi. **7-8** Wi kataigau da nu naiya wi mete idiwuya ki ka nu eba pa imagei idiwuya ko kemora nawaru ka nu nubo idanuga kasiyarawagawa were tepemeya kupe-meya idiwuya, mibai ka nu eba nuwanugu wi baniga pa kupamana da nu bita wi negemana ki nana. Nu inako kwaigemeya ki maba wi mete inako kwaiwogoi.

9 Nu yona bagi kawaya wi nidimeya kabuk-abuwa ki pokere wi denai nu bani pa negempena ki ka supasupai. Ko nu nuwanugu wi yabugau badidi kwaigemeya ki wi makeya makeya inako mete kwaigamana ki nana waina-mipi ki pokere nu kasiyarai kawaya upigemeya ko iyapana imagei ragidai mu maba eba idiwuya. **10** Nu wi bamagau idiwuya ki nu wi nidimeya teyateyama, iwegemeya ke; ‘Iyapana nima upi eba kwaeyogono ki ka e bani mete eba kupono.’

11 Nu yona yau oka pokaiya wi kabuwanimei ki mibai ka nu yona mo wainamipi da wi paunagau ka iyapana dai pa imagei idiwu. Mu mubo idamugere eba upitagamu ko mu iyapana yabumugu mu midimaga matakawagau tawa roroneya asusu igida yauda iwu. **12** Nu Kaiwawonuga Iyesu Keriso e si kasiyarai pokaiya ka nu karako iyapana ki sisibatamemei da mu mubo idamaga kasiyarayogono upitogomono bani kupomono idiwono.

13 Ko kowaniyoma, wi yonaga ka yau kena; Wi karako bagi supasupai mena kwaiwagamu ki wi midiga eba togayagisi kamadumuri ko wi inako mena kwaiwogoi yamoi.

14-15 Iyapana mosi wi paunagau karako yona yau oka pokaiya tamei ki wainapoto ko makeya makeya eba kwaeyogono ki ka wi e deni mena eba kamadumuri tagararapumuri ko e notai wirawagana ki nana ka wi mara dai e kamadumuri da e paerei badidi kwaewena ki e wainapoto midi-mama yadini manako e notai wirayagisi. E ka eba wi iyaraga ko e ka wi iyapanaga mosi ki pokere wi e bameya inako kwaiwagi.

Parau siyarai

16 Nu Kaiwawonuga e ka nuwabagi negeyau ki apunai ki pokere nu nuwa-nugu ka wi badidi kwaiwagamana wainapiyamu ki e mara-mara uburono wi toginiyono ade nuwabagi wi nege-yono. Nu Kaiwawonuga e wi eba kadaminyoto ko e wi mete ewapuru idiwoi.

17 Nau Poru nau parauni yau nau naubo idanere okapakani. Kaiwa kaiwa. Nau okani kuduba

siyareya ka nau maramara nau sini yau maba
okapakani.

¹⁸ Wi paerega ki denai bita wibo wadamana ko
ki ka nū Kaiwawonuga Iyesu Keriso e rikapupu
deni mena wi wadinibu bagi. E karako waitaniy-
oto da e wi nene kwaewena ki mibai wi kuduba
naigida mena kataiwagi wetawetara.

Nau yonani ika kewowena. Kaiwa kaiwa.

**IYA YONAI
The New Testament in the Umanakaina Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Umanakaina long
Niugini**

Copyright © 1999 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Umanakaina

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

92bb28a8-6181-5bd4-a67f-1906ab635008